

TEMAT 2

Bardzo dziwne zwyczaje



edukacja wczesnoszkolna



szkoła podstawowa, klasy I-III – edukacja wczesnoszkolna, edukacja realizowana jest w formie kształcenia zintegrowanego



2 jednostki lekcyjne



Autorzy: Katarzyna Michalska, Robert Garstka, Aleksander Lysko

Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO

I ETAP EDUKACJI – EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA

Do zadań szkoły w zakresie edukacji wczesnoszkolnej należy: wspieranie wielokierunkowej aktywności dziecka przez organizowanie sytuacji edukacyjnych umożliwiających eksperymentowanie i nabywanie doświadczeń oraz poznawanie polisensoryczne, stymulujących jego rozwój we wszystkich obszarach: fizycznym, emocjonalnym, społecznym i poznawczym;

organizacja zajęć:

- ▶ umożliwiających nabywanie doświadczeń poprzez zabawę, wykonywanie eksperymentów naukowych, eksploracje, przeprowadzanie badań, rozwiązywanie problemów w zakresie adekwatnym do możliwości i potrzeb rozwojowych na danym etapie oraz z uwzględnieniem indywidualnych możliwości każdego dziecka
- ▶ umożliwiających poznanie wartości i norm społecznych, których źródłem jest rodzina, społeczność szkolna, społeczność lokalna i regionalna, naród, oraz rozwijanie zachowań wynikających z tych wartości, a możliwych do zrozumienia przez dziecko na danym etapie rozwoju
- ▶ wspierających poznawanie kultury narodowej, odbiór sztuki i potrzebę jej współtworzenia w zakresie adekwatnym do etapu rozwojowego dziecka, uwzględniających możliwości percepcji i rozumienia tych zagadnień na danym etapie rozwoju dziecka

organizacja przestrzeni edukacyjnej:

- ▶ umożliwiającej aktywność ruchową i poznawczą dzieci, nabywanie umiejętności społecznych, właściwy rozwój emocjonalny oraz zapewniającej poczucie bezpieczeństwa



- ▶ stymulującej systematyczny rozwój wrażliwości estetycznej i poczucia tożsamości, umożliwiającej integrację uczniów, ich działalność artystyczną, społeczną i inną wynikająca z programu nauczania oraz programu wychowawczo-profilaktycznego

Cele operacyjne

- ▶ uczeń słucha z uwagą wypowiedzi nauczyciela
- ▶ wykonuje zadanie według usłyszonej instrukcji
- ▶ wypowiada się w formie uporządkowanej i rozwiniętej na tematy związane z przeżyciami
- ▶ zna elementy tradycji i zwyczajów śląskich
- ▶ wydiera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując gazete, papier kolorowy, makulaturę, karton, ścinki tekstylne itp.
- ▶ wykonuje prace, modele, rekwizyty, impresje plastyczne potrzebne do aktywności artystycznej

Umiejętności ponad przedmiotowe

- ▶ zna kilka pojęć z zakresu obrzędów
- ▶ doskonalili umiejętność pracy w grupie

Metody

- ▶ Słowna – pogadanka
- ▶ Oglądowa – pokaz z wykorzystaniem fotografii
- ▶ Praktyczna – samodzielne działanie dziecka
- ▶ Aktywizująca

Formy pracy

indywidualna i grupowa

Środki dydaktyczne

- ▶ prezentacja fotografii
- ▶ arkusze brystolu w ilości odpowiadającej ilości grup w klasie (decyzja nauczyciela)
- ▶ kolorowy papier, gazety, bibuła, ścinki materiałów, wstążki itp.
- ▶ klej, nożyczki, zszywacze

Propozycja przebiegu lekcji

- ▶ Zaprezentuj uczniom fotografię, załącznik nr 1 i zapytaj, co na niej widzą. Powiedz, że na zdjęciu przedstawione jest tradycyjne wydarzenie mające miejsce w okolicy świąt Wielkanocnych. Zapytaj czy ktoś z dzieci zna taki zwyczaj (10 minut).
- ▶ Wyjaśnij, że Tradycja Turków pielęgnowana jest niektórych miejscowościach Śląska – sięga ubiegłego stulecia i z krótkimi przerwami trwa do dnia dzisiejszego.

Turki – młodzi mężczyźni ubrani w kolorowe stroje, wysokie, ozdobione świecidełkami i kwiatami czapki, z twarzami zasłoniętymi maskami wyrażającymi grozę lub groteskę, z doprawionymi włosami z konopi – od Wielkiego Piątku do rezurekcji, wspólnie ze strażakami i harcerzami sprawują wartę w kościele przy grobie Chrystusa. Turki w ręku trzymają piki, a na lewym ramieniu tarcze. Grupą dowodzi marszałek w stroju wojskowym, który jako jedyny ma odsłoniętą twarz. Jego zadaniem jest przyprowadzenie Turków na zmianę warty oraz prowadzenie grupy podczas procesji wokół kościoła. Niegdyś Turkiem mógł zostać tylko kawaler, co dziś, z uwagi na coraz mniejszą liczbę młodych mężczyzn w parafii, nie jest już restrykcyjnie przestrzegane. Zadanie pełnienia warty jest przekazywane często w rodzinie np. ze starszego brata na młodszego. Pierwotnie zwyczaj ten był praktykowany jedynie w koziegłowskiej świątyni i z niej

przeniósł się do okolicznych później powstałych parafii (10 minut).

- ▶ Zaprosz uczniów do wspólnej zabawy – podziel klasę na grupy. Niech każda z nich wykona najdziwniejszą czapkę wzorowaną na tych przedstawionych na fotografii (30 minut).
- ▶ Zaprezentujcie nakrycia głowy i wybierzcie najbardziej niezwykłą! (10 minut).